RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN

NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2.64 — MỖI SỐ : 0$02 — NGÀY THỨ SÁU 8 FÉVRIER 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Hanoi	Hanoi et Banlieue	Indochine	Union Postale	Pays hors de l'Union Postale
Một năm.	6$00	6$90	6$30	8$50	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	4.50	6.00
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.85	3.00
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres littéraires et la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM HỮU-LỘC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LOÃN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 2 lignes au centimètre de hauteur, sur 0=065 de large.

Dix insertion. . . . 0$50 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$25 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . 2$ la ligne
Avis mortuaires judiciaires et légaux. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

NĂM MỚI

Năm cũ qua rồi, năm mới đến đây, khắp thành-thị đến thôn quê, ăn tết xong lại bày ra cuộc chơi xuân, nào là trẩy đền trẩy chùa, nào là vào hội vào đám, ra ngoài đường thì thấy quần là áo lượt, mới bảy mới ba, vào trong nhà thì ghế ngồi giường kia, quần tam tụ ngũ, sân thì rác đầy xác pháo mãn địa hồng, tường thì gián đặc giấy bạ niêm thiếp ; anh em bè bạn gặp nhau, ai cũng hớn hở vui cười, mừng nhau năm mới ; nhìn xem cái cảnh-tượng trong mấy ngày bắt đầu sang năm mới, quần áo mới, nhà cửa mới, cái cảnh chúc mừng chào hỏi, đều là mới cả, hình như giới đất đổi mới lại, mà hiện ra một cái quang-cảnh mới rất là rực rỡ, rất là náo-nhiệt.

Theo âm-lịch, tính theo thập can và thập nhị chi, thì năm nay là năm giáp-tý, qua 60 năm là một hội, mà can và chi lại mới bắt đầu, thế thì năm nay không những là bắt đầu một năm mới, mà lại bắt đầu một hội mới ; dương lúc bước chân sang năm mới và hội mới này, thì cái cảm-tưởng mới của người ta, lại gấp đôi gấp ba những năm thường kia vậy.

Nước ta lập quốc kể đã hơn bốn ngàn năm, trải qua bao nhiêu lần giáp-tí ; trong cái thời-kỳ ấy có lúc trị, có lúc loạn, có lúc thịnh, có lúc suy, thế viện sự thu, bây giờ ăn cơm mới nói chuyện cũ cũng nhàm mà nói sao cho hết được.

Ta hãy xét qua lại 60 năm về trước, là năm giáp-tý trước tức là năm Tự-đức thứ 17, nhằm tây-lịch năm 1864, nước Nam còn là một nước cũ, chánh-trị theo lối cũ, học-thuật theo lối cũ, quốc-dân thì bó buộc vào tư-tưởng cũ, xã-hội thì dàng trói vào phong-tục cũ, chỉ có bề quan tỏa cảng, không muốn giao thông với các nước ngoài, kiến văn thì eo hẹp, tri-thức không mở-mang, một dân-tộc chỉ loanh quanh luẩn quẩn ở trong mấy mươi triệu thước vuông, mà không biết ngoài trời đất có những gì nữa. Song, nước ta về khoảng năm ấy cách xa đời biến loạn đã lâu, cái vết thương binh hỏa đã bình-phục trơn-tru, những chỗ tàn phá đã hoàn tụ vui vẻ, người lưu lạc đi các nơi đã tìm về quê quán mà yên nghiệp làm ăn, tử dân đều đã dẫn dẫn khỏi sắc, tuy nói về đường chánh-trị thì vẫn còn nhiều điều đơn-sơ cầu-thả, mà vì với mấy đời vua trước, thì cũng đã hưng thịnh hơn nhiều. Ấy cái tình trạng ở nước mình về năm giáp-tý trước thì như thế. Lại xét lên 60 năm về trước nữa, cũng là năm giáp-tý mà là năm Gia-long thứ ba, nhằm tây-lịch năm 1804. Việc đại định Bắc-thành mới xong, bản triều mới dựng nền nhất thống ; cuộc tranh chiến hơn 200 năm vừa liễu kết, người đau chưa khỏi, người bị hương chưa lành, người tránh loạn xiêu dạt đi các nơi, tìm về cũng chưa hết, ruộng nương cày cấy chưa được nhiều, thôn quê hoàn tụ chưa được mấy, trăm nghề nghìn nghiệp đều mới khôi phục lại được một vài phần, triều-đình dương buổi loạn lạc mới yên, về đường chánh trị, hãy còn dương kinh-lý chưa xong, việc đạc-điền, việc đánh thuế, việc ban luật, đều mới bắt đầu xếp đặt, việc khoa cử thì chưa kịp thi-hành, nói tóm lại buổi đó tám kỳ mới hợp nhất, võ công tuy thịnh mà văn-trị chưa kịp chấn-hưng. Ấy cái tình trạng ở nước ta về năm giáp-tí trước nữa thì như thế.

Nay đến cái năm giáp-tí này thì sao ? Vì cái cuộc tinh-cờ trong lịch-sử mà người Đại-pháp sang nhận cái trách-nhiệm khai-hóa cho nước ta, trong ba bốn mươi năm trời, học-thuật đổi mới, phong-tục đổi mới, nghề-nghiệp đổi mới, phàm những điều hàng ngày tai được nghe, mắt được thấy đều là vật mới sự lạ, xưa kia chưa từng có bao giờ. Cái năm giáp-tí này, ở nước ta thật không những kể về ngày giờ là bắt đầu sang hội mới mà kể về cái vận-mệnh chung của cả một nước cũng có thể gọi là bước vào một cái hội mới vậy.

Cái vận-mệnh mới của nước mình dây hi-vọng thật rất là xa mà dễ-tạo cũng không phải dễ, nên hay hư, hay hay dở là ở cái hội này. Muốn tỏ mày vẻ mặt cho non sông, trách nhiệm qui báu ấy phải trông cậy về nhiệt-thành và nghị-lực của người trong nước. Mong người mình ai cũng biết mình có một phần trách nhiệm, mà cùng lòng hết sức lo về đường tiến bộ cho nước nhà, tư quan cho đến dân, tư người đi học cho đến người làm nghề, ai cũng chăm chăm theo cái mục đích chung ấy, bỏ cái tục cầu khư cổ chấp, để mở mang cái trí thức mới, bỏ cái lòng tự tư tự lợi, để vun giồng cái đạo đức mới ; đã có chánh-phủ Bảo-hộ dắt đường mở lối, ta cứ theo đường thẳng mà tiến hóa dần dần, thì tư nay về đường vật-chất cũng như về đường tinh-thần, một ngày một tấn tới thêm, có lẽ 60 năm nữa, là năm giáp-tý sau đây, nước Nam cũ mấy nghìn năm, sẽ cải quan mà thành ra một nước mới.

Nay nhân dịp năm mới, tôi xin theo lệ thường lấy lòng thành khẩn thuật một câu trong sách cũ để chúc mừng cho nước nhà : « Chu tuy cựu bang, kỳ mệnh duy tân ».

H. T. B.

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các hiệt-quí ông nào mua thì gởi tiền cho ; hễ không có tiền gởi theo giấy mua thì báo-quán không trừ lại. — Mua báo thì tính từ đầu hoặc giữa một tháng tây mà gửi đi cho ngay.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, từ 3 đến 6 Février 1924

Bệnh-tình cụ Anatole France

Cụ Anatole đau nặng.

Việc nước Ấn độ

Tin Bombay. — Gaudhi là lĩnh-tụ đảng Quốc-dân Ấn-độ đã được giải phóng.

Tại hội Vạn-quốc

Tin Genève. Nước Hoa-kỳ quyết nghị cử đại biểu dự các hội-đồng Thanh-giảm quốc-tế.

Hoa-kỳ với Hy-lạp

Hoa-kỳ và Hy-lạp đã đặt lại cuộc giao-tế với nhau

Tại Thứ-dân nghị-viện

Thứ-dân nghị-viện bàn về bản dự án tài-chánh của chánh-phủ đồng-thanh ưng chuẩn khoản định thanh-giảm các số chi tiêu từ ra tới một nghìn triệu.

Nước Nga với cái vấn-đề thanh giảm quân-bị

Chánh-phủ Xô-viết sẽ cử đại-biểu dự hội-đồng hải-thuyền của hội Vạn-quốc. Hội-đồng ấy kế-cứu về việc tru-tinh cho các nước không dự cuộc hội-nghị Washington cũng có thể dự vào các bản giao ước ký tại cuộc hội-nghị ấy.

Việc nước Mexique

Quân linh của chánh-phủ liên-hiệp đã chiếm được đất Cordoba. Quân linh khởi-nghịch đã rút khỏi Véracruez.

Việc tại hạt trú-bình

Một viên quan võ nước Bỹ ở Duisbourg bị cô kẻ đâm bảy nhát đao.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, từ 5 đến 7 Février 1924

Vượt qua sa-mạc Sahara mất có bảy ngày

Cuộc thám hiểm sa-mạc Sahara bằng xe *auto chenilles* lần thứ hai mất có bảy ngày. Cuộc thám hiểm lần thứ nhất mất những hai mươi mốt ngày.

Ai tin quan nguyên tổng-thống Wilson

Quan Millerand, quan Poincaré, quan Macdonal, và quan Clémenceau có điện lời chia buồn với Wilson phu-nhân.

Việc nước Nga

M. Rykow được cử vào chức tổng-trưởng bộ-đồng ủy-viên của chánh-phủ.

Nước Ý với nước Nga

Nước Ý và nước Nga đã ký với nhau hai bản giao-ước, một bản nói về việc thương-mại, một bản nói về việc quan-thuế. Sau này lại sẽ ký các giao ước phụ tóc nữa. Các khoản thứ nhất trong giao ước ấy nói về việc công nhận chánh-phủ Xô-viết. Có một khoản nói về việc nước Nga sẽ cung cho nước Ý một số lớn sản vật. Một phần tiền về sản vật ấy dùng để mua hàng-hóa ở nước Ý. Nước Ý sẽ được lấy dần mỏ tại mấy nơi ở nước Nga, và hàng-hóa nước Ý sẽ được giảm quan-thuế.

Việc nước Hy-lạp

Tòa nội-các Hy-lạp từ chức, M. Cafonas sẽ lập tòa nội-các mới.

Quan Poincaré tại Thứ-dân nghị-viện

M. Herriot bàn nên để mục thứ hai về khoản thứ nhất ra ngoài, để sau nghị-viện sẽ bàn riêng. Quan Poincaré phản đối việc ấy và xin nghị-viện bỏ phiếu xem có tín cậy tòa nội-các hay không, mà đã tín cậy tòa nội-các hay bãi lời bàn của ông Herriot không ưng chuẩn. Nghị-viện bỏ 253 phiếu ưng bãi lời bàn của ông Herriot. Số phiếu biểu-đồng tình với ông Herriot chỉ có 16 phiếu mà thôi.

Việc nước Đức

Trong các xưởng và các mỏ ở Dussedorf, nhiều nơi đã lấy thợ thuyền vào làm việc. Việc thợ thuyền về nghề vận tải ở Elberfeld đình-công đã điều đình xong. Số giờ làm việc một ngày vẫn để là 8 giờ.

Việc đình công ở Sollingen cũng đã điều đình xong. Thợ thuyền làm đủ và làm giấy bồi ở miền thuộc quyền nước Anh đã trở lại làm việc.

Linh cảnh-sát và thợ đình-công xô-xát nhau ở Warren.

Hội-đồng giám-định

Hội-đồng Giám-định thứ nhất đã xem xét việc lập một nhà ngân-hàng phát hành kim-tệ, cái biện tinh tiền-tệ, và số dự toán 1924-1925 của nước Đức.

Hội-đồng giám-định thứ hai xem xét mọi kế hoạch của các nhà giám-định bàn về việc các nhà ngân-hàng. M. Schacht nói rằng nền kinh-tế có chính đốn lại được và cái tin lực có khôi-phục lại được, thì tài-sản của người Đức kỳ ở ngoài mới có thể thu về được.

CÁI TỤC ĂN THỊT NGƯỜI Ở ĐẤT NOUVELLE GUINÉE

Trong tháng trước đây mấy người Anh làm nghề thợ mỏ tên là MM. Penrose, Roche, Jackson có đem ba chục người Papous đi sâu ở dọc sông Digoel về phần Nouvelle Guinée của Hà-lan.

Một hôm trong khi cả toán đi sâu, một mình M. Penrose ở lại giữ trại, và nấu ăn thì có một bọn người mọi xông đến đánh, M. Penrose chưa kịp lấy súng để giữ thân, đã bị bọn người mọi đâm cho mấy nhát rồi lấy ra.

Ngay lúc bấy giờ thì toán đi sâu trở về đến nơi, hai bên đánh nhau dữ dội, ba người Papous chết và bảy người bị trọng thương. Trong khi ấy M. Jackson với đem M. Penrose ra một cái bụi cây để nhặt thuốc các vết thương, còn M. Roche với 20 người Papous còn lại, thấy người mọi đông quá, phải lui dần không chống cự lửa.

Được một lát nữa thì M Penrose tắt nghỉ, còn M. Jackson cứ phải đương yên đấy không dám lên tiếng. Bọn người mọi thấy mình thắng trận, bèn đốt cái trại của toán đi sâu đi, cắt thịt người cái vứt ở đấy ra, rồi đem nướng để làm đồ ăn. Sau M. Jackson nhân lúc chúng đương ăn uống nô đùa rầm rĩ, đánh bỏ từ-thi M. Penrose trong bụi rậm mà trốn đi tìm M. Roche cùng bọn người Papous.

Các quan chức Hà-lan được tin ấy, đã cho quân linh vào những nơi rừng núi để tảo trừ cái bọn người mọi ăn thịt người ghê gớm ấy.

Tự do diễn đàn

Cái cảm tưởng đối với năm mới

Mới là gì ? nghĩa là đối với cũ mà nói. Năm là gì ? Tính theo dương-lịch thì kể độ số của trái đất xoay quanh mặt trời hết một vòng 365 ngày và 6 giờ là một năm. Tính theo âm-lịch thì kể độ số của mặt trăng chạy quanh trái đất hết một vòng 29 hay 3 ngày là một tháng, đủ 12 tháng cũng là một năm (1).

Thế thì năm trong không gì là mới mới, vì trái đất quanh mặt trời hết vòng lấy sang vòng khác. Mặt trăng quanh trái đất hết tuần nọ đến tuần kia, cứ luân-chuyển mãi mãi không cùng, thì dự như một cái cối xay, càng xoay thì ngày càng cũ đi, chứ sao lại cho là mới, thế mà người ta cứ theo nhau cái thói quen từ đời nào đến bây giờ, cứ hết năm này sang đầu năm khác thì lại gọi là năm mới, mà nó-nức, đua nhau nào là khăn mới, áo mới, nào là quần mới, người nào người ấy, coi bộ hình như cái gì cũng muốn mới cả. Thậm chí cái nhà cũ mà cũng đem gián mấy đồi câu đối để làm cho ra có vẻ mới. Lại còn nhiều lấy dịp năm mới mà bắt-chước nhau làm những sự xa-phí vô ích, mê-tín vô bằng, như là đốt vàng để cúng tết ; đốt pháo để mừng tết ; dựng cây nêu ở trước cửa để trấn quỉ ; rắc vôi bột ở ngoài sân để trừ tà. Đã không có cảm-tưởng gì mới, mà chỉ đem những câu cũ-rì cũ-rích từ bao giờ ra để chúc lẫn nhau như là : « mừng cụ sống lâu mạnh khỏe », « mừng ông bà năm ngoái » vân vân. Năm nào cũng là « năm » như thế, mà cứ cho là mới, thì tôi chẳng hiểu rằng mới về cái gì ? Nếu vậy thì chẳng những là không có mới, mà lại cũng cho như là không có năm nữa.

Vậy ta phải biết rằng : năm tức là cái thường-độ của những vị hành tinh đi trên đường quĩ đạo, mà sự mới thì ở nhữ cái trình-độ tiến-hoá của loài người đối với hằng năm, chớ không phải ở như những cái điều hão-sảo đã kể ở trên, năm nào người ta cũng giở đến lấy làm mới đâu !

Sự mới bây giờ là gì ? — Nào là chính-trị mới, pháp-luật mới, nào là kỹ-nghệ mới, phong-tục mới, cho đến đường giao-thông, việc buôn-bán, điều gì cũng là mới, mà nhất là sự học-hành lại càng ngày càng mới thêm ra mãi. Ấy bao nhiêu những cái mới, làm cho mắt người ta mới được trông thấy rực-rỡ ; tai người ta mới được nghe tiếng lấy lừng ! và làm cho trí-tuệ người ta mới được mở mang rộng-rãi ! Mới như thế mới thật là mới, mà năm như thế mới kể cho có giá-trị là năm vậy.

Nhân vịnh chơi một bài thơ rằng :

Ngày nay năm ngoái lại năm nay
Thấm-thoát mà xuân đã lỡ ngày.
Cảnh nước, non sông thêm rạng-rỡ ;
Cuộc đời, dâu bể khéo vần-xoay.
Thấy xuân, ta cũng mừng xuân nhỉ ;
Yêu mới, ai đã biết mới thay.
Năm mới là do tư-tưởng mới.
Mới như thế mới thật là hay.

Doãn văn-Cừu, (Thái-bình).

(1) Thời theo đúng ra mặt trăng đi quanh một vòng trái đất hết 29 ngày rưỡi, vì vậy người ta phải đặt ra có tháng thiếu tháng đủ. có năm 12, có năm 13 cho đến theo âm-lịch hay đương lịch đều bằng nhau cả.

HÀI ĐÀM

Danh thiếp ngày tết

— Tôi muốn in danh-thiếp, nhưng in nhiều thì ngại nên tính giá hạ.

— Vàng ! ngài cần dùng bao nhiêu ?

— Một nghìn !

— Một nghìn ?

— Vàng ! Tôi gởi chúc tết không mấy, nhưng hàng ngày ít ra cũng phải dùng đến 4, 5 cái cho đi mới các quí-hữu đến thưởng chơi. *Bắt, Tát-bàn, Tỉ-tôm* và *Ích-xi*, vân vân.

Năm mới.

Tin Nam-kỳ

MỸ-THỌ

Ai tin. — Bản báo được tin buồn rằng M. Ng-hữu-Sanh là một nhà phú-thương tại Mỹ-tho vừa tạ thế tại Chợ-cũ, năm nay ông hưởng thọ 47 tuổi.

Sáng 1er février hồi 8 giờ đã cất đám. Bản-báo có lời kính viếng ông và chia buồn với quí quyến.

VIỆC HANOI

Lịch ngày mai

Dương lịch

Thứ bảy, 9 Février 1924

S. Apoline

Âm-lịch

Mồng 5 tháng giêng năm Giáp-tí

Ngày Mậu-ngọ

Hành Hỏa, Sao Trừ, Trực Định.

KỴ ; Thu-điền, Chiêm-cát ;

NGHI : Tế tự, Ký-phúc, Cầu tự, Thương-quan, Thương-hiệu, Hội hữu, Quan tế, Xuất-hành, Giá-thú, Di-tí, Thương-lương, Tu tạo, Động thổ, Khai-trị.

Giờ trực chúa Đông-phương (Thái-bạch Kỳ)

Giá bạc. — Kể từ ngày 4 Février 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 1$ 70.

Thời tiết — Tiết trời hai hôm nay thật là khó chịu, chẳng khác chi thời tiết mùa hè, người qui-quốc đã thấy nhiều ông phải bận quần áo trắng. Sáng hôm nay hàn thử-biểu lên 23 độ mà buổi chiều lên đến 28 độ ! Giữa tháng giêng mà thời tiết như vậy thì là quá. Không khéo giữ, thì lắm người vì trái tiết thế này mà phải sinh bệnh.

Bệnh đậu mùa nghe đâu độ này cũng có lác đác mấy nơi, chẳng những trẻ con mà đến người lớn cũng có người mắc phải. Mấy tuần lễ trước sở Y-chính có phái người đi trồng đậu tại các trường học, thật là phải lắm. Song người mình hay có tính cẩu-thả lắm, cứ nước đến chân mới nhảy, không mấy ai tự xin trồng đậu, cứ đợi người ta bắt. miễn cưỡng mới trồng. Vậy mong rằng sở Y-chính cũng xét đến cái tính cẩu thả, cái tính không biết lo xa của người mình, mà phái thầy thuốc đến trồng từng phố từng nhà như mọi năm cho thì hay lắm.

Mấy dòng trên ấy vừa sắp chữ xong thì lại được tin rằng sáng hôm qua, hồi 11 giờ, người ta thấy một cái xác trẻ con trai chừng 3 tuổi vứt ở bờ đê Yên-phụ, ngay chỗ nhà máy nước trông ra. Mặt và tay đầy những nốt đậu mùa. Sở Cẩm phái người khám xong đã cho đem vào nhà xác và trình quan thầy thuốc thành phố.

Ngày tiếp khách của Merlin phu-nhân. — Đến ngày thứ hai 11 février từ 17 giờ trở đi thì Merlin phu-nhân sẽ tiếp khách.

Tết nguyên-đán năm nay — Cái tết nguyên-đán năm nay ở thành-phố ta hình như có bề đông đảo hơn mọi năm về trước. Tự 12 giờ đêm hôm 30 là lúc giao-thừa thì nhà nào nhà ấy đã đốt chặt cụ tết trong nhà giữa lúc trên bàn thờ thì đèn nến sáng chưng, khói hương sực nức, mà ở ngoài thì mưa lác-đác gieo, giỏ vi-vèo thổi, thật mười phần đã ra cảnh tết cả mười. Sáng mồng một, cũng hơi lún-phún đôi hạt mưa, tuy những bộc nam-thanh nữ-tú quần là áo lượt khi thức mình với trời đôi chút thật, nhưng thật cũng có cái khí vị tết nên thì thấy lắm thay ! Trưa mồng một thì bừng nắng một chốc cũng bằng, rồi đến 3, 4 giờ chiều thì bỗng sấm chớp ầm ầm, mây kéo vần vũ, ồ ngay xuống một trận mưa cũng khá to chẳng khác chi cái cảnh chiều tháng 6 tháng 7 vậy. Nhưng chỉ mưa một chốc lại tạnh ngay. Đêm mồng một vào khắng 1, 2 giờ cũng lại sấm chớp ầm ầm, thoạt kỳ thủy giăng mấy hạt mưa như mưa đá, rồi mưa hạt mưa như mưa đá, rồi mưa dào luôn một trận hồ như trên mưa lũ thăng nhàm. Trong khi đêm thành phố ta muốn lắm bắn về mưa thì người nhà quê rất đỗi lấy làm mừng rỡ, vì ruộng chiêm này đã được một đợt mưa ròng rã.

Bước sang mồng hai, buổi sáng cũng rầm giời, nhưng tự nửa buổi trở đi thì nóng nẳng đủ, và mồng ba thì suốt cả ngày cũng nắng bức chẳng

khác gì tháng năm, cái cảnh tết nguyên-đán mà hóa ra như cảnh tết đoan-ngọ vậy.

Nói cho đúng thì tết nguyên-đán ở thành-phố ta năm nay tuy tết trời có khác mà cái vui, cái thú lại càng tiến bộ lên bằng. Mà từ nay trở đi, còn hội-hè, còn có bạc, giai thanh gái lịch, ngày xuân còn dài thì còn chán vạn cái sướng tuyệt!

Danh thiếp ngày tết. — Năm nào cũng vậy, những danh thiếp ta gởi cho nhau, nhất là những danh thiếp ở các tỉnh gởi đến Hanoi, sở Bưu-điện Hanoi cứ phát rải rác mãi đến ngày mồng 10 tháng giêng cũng chưa hết. Như vậy thì khi phiên cho những người nhận được danh thiếp lắm, vì tiếp được một cái mà gởi trả lại thì vừa đi vừa lại để có đến ba tuần lễ.

Nghe nói ở nhà Bưu-điện Hanoi hiện còn đến một góc nhà, hàng trăm bồ danh thiếp chưa phát được, phần tại trong mấy ngày tết những người làm ở sở Bưu-điện phần nhiều nghỉ tết, phần tại không đủ người đem phát, phần tại còn phải kiểm soát lại các phong bì với danh thiếp xem giản tem có đúng lệ hay không.

Tuy danh thiếp cũng không cần kíp như thư từ thật, song tưởng sở Bưu-điện cũng nên ra công làm dốn mấy hôm cho xong, kẻo để chậm quá thì có để từ ray những người gởi cũng phải tính giảm dần cái lệ gởi danh thiếp đi.

Võ-tuyến ở Bordeaux. — Ngày 2 Février vừa rồi quan Toàn quyền có tiếp được điện-tín của quan chánh Đông-dương kinh tế cục tại Paris báo rằng kể từ ngày hôm ấy, bộ Ngoại giao thôi không gửi võ-tuyến về thời sự cho miền Viễn-đông nữa.

Quan chánh kinh-tế cục lại nói thêm rằng trong khi đợi mệnh lệnh thì ngài cứ thay bộ Ngoại-giao mà chuyển những tin về giá hối-đoái và thị giá các hàng hóa mà Đông-pháp thường mua.

Quan Toàn-quyền được tin ấy liền điện ngay sang bộ Thuộc-địa trình rằng việc ấy khiến cho nhân dân bên này phải bất bình lắm và rất là thiệt hại cho người Pháp ở Viễn-đông. Quan Toàn-quyền có hỏi vì lẽ gì mà bãi lệ chuyển tin như vậy và ngài lại xin cứ cho chuyển tin bằng võ tuyến ngay, dù có phải phí-tổn thì cũng xin chịu một phần.

FAMILY - CINÉMA

29 và 31, Phố hàng Buồm, Hanoi

CÁO - BẠCH

Nhân ngày tết đến năm gần đến, các quý-khách được nhàn-hạ, bần-rộp xin kính-cáo trước để các ngài được biết:

Ngày thứ ba, tức tết, thứ năm và thứ sáu là mồng 5, 6, 7 và 8 tháng Février 1924 tức là ngày mồng 1, 2, 3 và mồng 4 tháng giêng Annam, trong những ngày này, ngày nào cũng có chớp bạn ngày, từ 5 giờ đến 7 giờ tối. Mỗi ngày chớp mỗi chương-trình khác nhau.

Bần-rộp xin chọn những trò rất vui, rất hay, để biếu các ngài trong bốn ngày tết nhân họ, mua vui rất đích đáng.

Xin các quý-khách chiếu cố.

FAMILY — CINÉMA Kính cáo

Các thủy phi-cơ tại Ai-lao. — Ở Ai-lao vừa có điện-báo về các thủy phi-cơ như sau này:

Tin ngày 2 février. — Hai chiếc thủy-phi-cơ ở Houei-Sai khởi hành vừa tới Luang-Prabang được bình yên cả. Còn chiếc thứ ba chở quan Khâm-sứ Ai-lao thì chưa tới nơi. Người ta đoán rằng chiếc máy ấy bay lướt ở trên lòng sông Mékong rồi đậu lại ở đó. Hiện đã cho đi cứu. Quan Lào là S. E. Tiao Phetsarath và quan cai-trị Loupy cũng đi tìm máy-bay ấy và phải ngược sông Mékong.

Tin ngày 3 février. — Chiếc thủy-phi-cơ mất vẫn chưa tìm thấy đâu cả.

Tin ngày 4 février buổi sáng. — Vẫn chưa tìm thấy. Có tin đồn rằng thủy-phi-cơ đậu ở dưới sông gần Pakbang.

Tin ngày 4 février, hồi 16 giờ. — Chiếc thủy-phi-cơ thứ ba vừa mới tới Luang-Prabang. Các hành khách đều được mạnh khỏe cả.

Quan Khâm-sứ Ai-lao có điện rằng chiếc thủy-phi-cơ ngài ngồi và do quan chánh phi-cơ Brouillet cầm máy, thì bị liệt máy hôm 2 février, vào chỗ cao 1200 thước và cách Luang-Prabang độ 1:0 kilomètres, miền ấy rất là khó đi.

Máy bay xuống rất mạnh, vào chỗ dòng sông hẹp lắm mà nước thì chảy xiết, nhưng nhờ được tay cầm máy khéo lái nhanh mà mắc vào bờ được. Nhưng gãy mất một cái phao và đầu cánh bên tay trái cũng hư hỏng. Nhờ được vài người Lào ở đó thì máy chữa được và đem đến làng bên cạnh rồi chữa tạm ma thả xuống sông vào khúc nước chảy từ từ để đi. Tuy chỗ sông đó có hẹp mà hôm mồng 4, hồi 15 giờ cũng chạy được, một giờ sau thì tới Luang-Prabang.

Đợi mấy hôm nữa, khám xét kỹ càng rồi các máy sẽ cho khởi-hành từ Luang-Prabang.

Tin ngày 7 février. — Ngày 7 février thời tiết đã thuận, cho nên lúc 11 giờ ba chiếc thủy phi-cơ đã bay về Vientiane cả. Ba chiếc ấy có quan Khâm-sứ Ai-lao, quan Kiểm-sát Tài-chính và quan Lào là S. E. Tiao Phetsarath ngồi.

Tin ở Vientiane ngày 7 février. — Ngày 7 février ở Vientiane có điện tín báo rằng lúc 15 giờ hai chiếc máy đã tới nơi. Còn chiếc thứ ba có quan Khâm-sứ ngồi thì chưa tới. Có tin rằng lúc 14 giờ thì máy ấy tới Paklay. Hiện đã cho đi tìm từ Vientiane đến Paklay.

THỢ MAY NÊN BIẾT

M. MOREAU Jeune, thợ may, ở số 102, phố hàng Trống, Hà-nội, vì nay mai sẽ về Tây nghỉ, nên có bán hạ giá những thứ dạ may quần áo, bán, ngăn bán hàng. 3758

Cuộc đua ngựa. Bản quán nhắc lại rằng đến chủ nhật 10 février hồi 1 giờ 45 tại Hanoi sẽ có cuộc đua ngựa, khai cuộc từ 1 giờ 45.

Chương trình như sau này:

Giải Nhà-quê chạy 1.200 m.

Giải Azur chạy 1.400 m.

Tên chuồng ngựa	Tên ngựa
—	—
Roché	Espoir
Ta-duy-Tư	Sidi
—	Ngọc-hà
Ng-h.-Lập	Elégante
L. Đ. Tiến	Long-mã
Blanche	Défi

Giải Gladiator chạy 1.600 m.

Đ. K. Long	Picador
Blanche	Abeille
—	Corsaire
—	Durandal
Métropole	Radium
Y...	Diavolo

Giải Saxon chạy 1600 m.

Casabianca	Victoire
—	Étincelle
Blanche	L'Yser
—	Brise cœur
Cerise	Mascotte

Giải Diamant chạy 2.200 m.

Cửa cấm	Coco
Ta-duy-Tư	Sidi
d'Or	Promodo
Đ. K. Long	Sept-pagodes
Nghĩa-lợi	Marno
Ng-huy-Hợi	Rigadin
Blanche	Chatouille

Giải Triboulet chạy 1.400 m.

Roché	Espoir
Ta-duy-Tư	Gia-lộc
Lê-Đ.-Tiến	Mon vendeur
Đ. K. Long	Sept-pagodes
France	Chocolat
Tạ Tai	Van-giang
Blanche	Long-cấu

Trường Canh-nông thực-hành ở Tuyên-quang. — Kỳ thi tốt-nghiệp lần thứ năm tại trường Canh-nông thực hành ở Tuyên-quang tự ngày 15 đến 17 Janvier trước, do quan Nông-chính Canh-nông Cartier làm chủ khảo thì nay đã có bảng yết tên những học-sinh trúng tuyển thứ tự như sau này:

1. MM. Ng-đình-Tín, 2. Ng-trí-Cảnh, 3. Ng-Hưu, 4. Tôn-thất-Dung, 5. Tô-ngọc-Khuê.

Vậy năm học-sinh ấy, điểm số trung bình đã quá số 12 thì đều được lĩnh bằng tốt nghiệp sơ đẳng canh-nông (Certificat d'études agricoles élémentaires).

NỮ-HẢI-TẶC

(Trinh thám tiểu-thuyết)

PHẠM-BÚI-CẦM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất

Có sửa đổi lại nhiều chỗ

Sách dày hơn 100 trang

Giấy in cực tốt. Sách đóng cực đẹp

Giá mỗi quyển.... 0$30

Tiền cước..... 0.11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho:

M. BÙI-XUAN-THÀNH

61-63 — Rue du Coton — Hanoi

Hội xe đạp. — Cuộc thi mở tại trên trường đua chiều chủ-nhật trước được người Tây Nam đến xem đông lắm vì là một cuộc rất vui.

Có hai cuộc vui nhất trong chương-trình là cuộc chạy riêng từng người một và chạy trong 10 kilomètres và cuộc Hoa-kỳ chạy 100 vòng.

Lần ấy là lần thứ nhất mà người Nam được đấu với người Tây, là Bồng với Công. Trong cuộc chạy riêng từng người thì nhất Paris, hai Bồng rồi đến Jean-Victor, Công, Appere và Labous.

Trong cuộc Hoa-kỳ thì phải mấy người bỏ còn thì giới cả, lúc lắc chuông gần hết thì chỉ còn chạy mấy người thứ tự sau này là Marc, Cousin Le Stumph, Boyé, đến vòng cuối cùng thì Cousin vượt lên đầu, nhưng sau lại bị Boyé cố sức vượt lên trước.

Đến sáng chủ nhật sau thì thi giải vô địch tại Bắc-kỳ, chạy 1:0 kilomètres đường Sơn-tây và chạy riêng từng người một như bản báo đã nói trước. Cả thảy có 42 người tỉnh nguyện, hội đã chia làm hai bọn, bọn thứ nhất giỏi hơn thì 5 phút một người, bọn thứ hai thì 2 phút một người.

Hội đã rút thăm những người chạy trước sau như sau này:

Bọn chạy cách 5 phút một bắt đầu từ 6 giờ sáng:

Progin, Jean Victor, Lebon, Monserat, Công, Bồng, Pen-Pennic, Lê, Fauconnet, Đường, Marc, Labous, Moreau, Bossard, Le Stumph, Dermaneille, Appere, Cousin, Paris, Ettori, Boyé, Maron.

Bọn chạy cách 2 phút một bắt đầu từ 8 giờ:

François, Ngọc, Costa, Nhiêu, Si, Than, Tsoe, Ouzionniau, Hợi, Jechault, Koay, R'sal, Keng, Long, Giang, Bâu, Can, Monschin, Hong-soe, Sarrazin. Đố ai đoán được trong cuộc đua này ai sẽ giật giải? Chưa ai đoán trước được, nhưng có sáu người hơn cả là Monserat, Marc, Progin, Le Stumph, Bồng, Ettori.

Mong rằng hôm ấy trời sẽ tạnh ráo để cho ta được hưởng cuộc vui ấy.

Hát giúp hội Nam-kỳ tương-tế. — Tối hôm qua hồi 8 giờ các sinh-viên Nam-kỳ có mở cuộc hát cải-lương tại nhà Nhạc-hội lấy tiền giúp hội Nam-kỳ tương-tế, có quan Tổng-đốc Lê-trung-Ngọc chủ tọa.

Các bà con trong thành-phố đến coi đông lắm và cuộc hát được nhiều lần vỗ tay khen. Số tiền thu được bữa đó cũng khá nhiều, nhưng chưa rõ là bao nhiêu.

Thưởng bàm. — Những người có tên sau này được thưởng hàm:

Chánh cửu-phẩm bá-hộ (9-1):

MM. Ng.-văn-Tu, tổng cửu-phẩm bá-hộ, tại sẽ tàu *Querné*, quán làng Phương-vũ, huyện Thường-phúc, Hà-đông; Trần-văn-Thu, tổng cửu-phẩm bá hộ, *ba-toong* tàu *Querné* quán làng Ngọc-lang, tổng Võ-ngại, huyện Thư-trì, phủ Kiến-xương, Thái-bình.

Tùng cửu-phẩm bá-hộ (9-2):

MM. Ng.-văn-Nhung, thợ sơn, quán làng Vân-hang, tổng Ho-son, huyện Vụ-bản, Nam-định, vì có dự cuộc Đấu-xảo Marseille; Trần-đăng-Khoa, làm ở hiệu buôn, quán làng Tân-kim, tổng Hàn-giang, huyện Cẩm-giàng, Hải-dương; Vũ-ngọc-Toan, làm sở buôn quán làng Trung-thinh, tổng Bách-xam, phủ Ứng-hòa, Hà-đông.

Tùng cửu-phẩm đội-trưởng (9-2):

MM. Nhu-đình-Giong, loong-toong hưu-trí quán làng Hòa-trách, tổng Bình-an, phủ Bình-giang, Hải-dương; Vũ-văn-Bình tức Cap, loong toong sở Văn-tự Hải-phòng, quán làng Loi-dong, tổng Hoàng-pha, huyện Thủy-nguyên, Kiến-an; Đặng-văn-Chinh, cai-cơ, quán làng Hành-thiện, tổng Hanh-thiện, phủ Xuân-trường, Nam-định; Mai-hoàng-Thái, gác kho bạc, quán làng Đình-công-thượng, tổng Khương-đình, huyện Thanh-trì, Hà-đông; Ng-văn-Ngân, coi kho bạc quán ở Hanoi; Phạm-hữu-Dung, loong-toong sở Mật-thám quán làng Phạm-trung, tổng Doan-bái, huyện Gia-lộc, Hải-dương; Ng-văn-Bao, cai mạch-lò tàu *Querné* quán làng Hạ-hồi, tổng Tay-tựu, phủ Hoài-đức, Hà-đông; Ng-văn-Chiêm, loong-loong sở kiểm-sát tài-chính, quán tại Hanoi; Ng-ngọc-Liên, gác cổng dinh quan kiểm-sát tài-chính, quán làng Lưu-khê, tổng Tân-an, phủ Thường-tín, Hà-đông; Đặng-đình-Khang, cai mãn khóa quán làng Quảng-bị, tổng Thượng-đức, huyện Chương-mỹ, Hà-đông.

Thăng thưởng trong ngạch Thương-chính. Thăng Mécanicien-chef hạng nhì: M. Ho-tsiou-Cheong.

Thăng Mécanicien hạng ba: MM. Phạm-văn-My, Nguyễn-văn-Chương, Trần-viết-Dinh.

Thăng Mécanicien hạng tư: M. Nguyễn-văn-Phan.

Thăng Chauffeur hạng nhất: M. Dương-văn-Sáu.

Thăng Chauffeur hạng nhì: M. Nguyễn-văn-Quoi.

Thăng Đội-patron hạng nhất: MM. Lê-văn-Soi, Đào-văn-Hưu.

Thăng Đội-patron hạng nhì: M. Nguyễn-văn-Cung.

Thăng Cai-patron hạng nhất: MM. MM. Ngô-văn-Tôn, Lê-văn-Cam, Ng-văn-Thu.

Thăng Cai-patron hạng nhì: MM. Phạm-văn-Thất, Đỗ-văn-Thung, dit Thuần, Trần-văn-Sử.

Thăng Matelot hạng nhì: MM. Nguyễn-văn-Manh, Nguyễn-văn-Thế.

Thăng Chef de Manipulation hạng ba: Châu-canh-Hoan.

Thăng Sergent hạng nhất: M. Huỳnh-Trí.

Thăng Sergent hạng nhì: MM. Trần-Hưng, Lý-Thinh.

Thăng Caporal hạng nhất: MM. Ta-Cao, Châu-Xan.

Thăng Caporal hạng nhì: MM. Lý-Thọ, Đặng-Dinh, Lý-Hưu.

Thăng Sous-chef d'Atelier hạng nhất: M. Phạm-đình-Sanh.

Thăng Sous-chef d'Atelier hạng nhì: M. Trương-de-Phung.

Thăng Sous-chef d'Atelier hạng ba: M. Trần-như-Ngọc.

Thăng Ouvrier-chef hạng nhất: M. Nguyễn-văn-Quoi.

Thăng Ouvrier-chef hạng nhì: MM. Lương-Hà, Lương-Tu.

Thăng Ouvrier-chef hạng ba: MM. Trương-tông-Hue, Le-van-Hiếu, Huỳnh-văn-Trò.

Thăng Ouvrier-chef hạng tư: MM. Trần-văn-Tư, Trương-văn-Lung.

Thăng Ouvrier principa l hạng nhất: MM. Nguyễn-văn-Bửu, Ype-sec-Yu.

Thăng Ouvrier principal hạng nhì: MM. Le-van-Phát, Lưu-đình-Vương.

Thăng Ouvrier principal hạng ba: MM. Vũ-văn-Ninh, Trần-văn-Phương.

Thăng Ouvrier hạng nhất: MM. Bùi-văn-Biên, Cao-văn-Vi.

Thăng Ouvrier hạng nhì: M. Ng.-văn-Xe.

Thăng Ouvrier hạng ba: M. Nguyễn-văn-Trúc.

Quan Đốc-tơ Bi-co-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thương, cảm và ngã nước, các bệnh lậu, giang-mai, tê dại mất, các chứng sài trẻ con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Cỏ, số nhà 33, Hanoi dây nói 314

Quan Đốc-tơ có cả nhà cho người đến, người ăn đến cầm, ai cần lại bảo. 2062

Danh dự bội-tinh. — Các viên chức có tên sau này được thưởng danh dự bội-tinh:

Bội-tinh vàng hạng nhất:

MM. Nguyễn-duy-Đương, tham-tá Thương-chính; Phạm-văn-Chau, préposé Thương-chính; Nguyễn-văn-Định, thư-ký Điện-báo Sơn-tây; Huỳnh-đăng-Đạt, khán-hộ Tourane; Trần-hữu-Nhu tức Nam, planton-chef tại phủ Thống-sứ; Bạch-văn-Quan, planton tại sở Quản-lưu; Ng-v-Thọ, đội pháo-thủ Hanoi.

Bội-tinh vàng hạng nhì:

MM Vũ-văn-Phái, đồng trí-phủ Quan-lan, Quảng-yên; Lê-Lượng, ký lục Faifo; Nguyễn-Đồng, ký lục Quảng-ngãi; Ng-v-Luận, thư-ký tại Lang biang; Ng-hữu-Các, thư-ký xe-lửa; Ng xuân-Tụng, làm thợ tại sở Họa-đồ; Hoàng-nghĩa-Gu, thư-ký sở Y-chính; Trần-v-Chay, planton tại sở Pháo-thủ.

(Còn nữa)

Phát hỏa. — Hồi 10 giờ sáng hôm nay tại làng Ngọc-hà ở sau trại hàng-tau phát hỏa vì có nhà đốt pháo, hoa, phát hỏa vì có nhà đốt pháo, hoa, phát hỏa lên mái tranh, cháy mất tàu pháo bắn lên mái tranh, cháy mất trước hai chục nóc nhà. Thiệt hại, kể hơn ba nghìn đồng. Các sở Cẩm cũng đem vòi rồng đến chữa.

Cai trộm lớn. — Có tin rằng đêm mồng 2 vừa rồi, kẻ trộm vào trại lính khố đỏ khiêng mất cái tủ bạc ra, lấy tiền rồi vứt ở khu đất đá bóng. Nghe nói trong tủ lấy có đựng nhiều tiền lắm.

Ngạch Học-chính. — M. Tai-Tiên, giáo-học tập sự ở Phủ-xuyên, được thăng giáo-học hạng tám.

M. Bùi-quốc-Bản, có bằng Sơ-học Pháp-Việt, mộng hỗ trợ-giáo phụ-tá lương mỗi tháng 15 đồng.

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương khu độ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenir, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập Huc.

Ngoại khoa, bệnh-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 9 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Các 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG: Giá 1$50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32, GIẤY nói số 236

0015.

Nhà tu-kin. — Ngày thứ sáu trước các bà phước ở Nhà tu-kin phố Trang-thi đã đón mẫu lên nhà mới ở đường Van Vollenhoven (đường Cầu giấy) và sáng hôm sau thì đi hái các bà tăng tại đất cũ cũng cất lên nhà mới cả.

Tòa án cai-trị. — Tòa án cai-trị đáng lẽ họp vào ngày thứ tư 6 février nhưng hôm ấy nhằm vào ngày tết ta cho nên lại hoãn đến phiên sau là 20 février hồi 8 giờ sáng.

Ngạch thừa-phái. — M. Ng-kế-Phong, thừa-phái Lai-châu, được nghỉ ba tháng nửa lương.

M. Lê-văn-Hiến, thừa-phái châu Thạch-an, nay kiêm việc lục sự tại tòa án đệ nhất cấp châu ấy, thay M. Ngô-Tập.

Ngạch Công-chính. — Đỗ-văn-Trung thư-ký tập sự, được phép nghỉ 21 ngày, lĩnh cả lương.

Tiền trợ cấp. — Cấp 20 đồng cho Trần-đức-Nghiệp và 10 đồng cho Ng-thị-Nghi, là chú những nhà là ở Tuyên-quang, vì theo phép vệ-sinh đã bị hủy đi.

Chết bệnh gì? — Hôm mồng 2 tết hồi 9 giờ 30 quan hai Costa có báo sở Cẩm rằng thấy một cái xác trẻ con vứt ở đường xe điện, ngay chỗ nhà thương nuôi người cô tật trông ra. Sở Cẩm đã cho người ngay tin ấy cho viên sen-đầm quản đồn Bạch-mai rõ.

BÁN ĐẤT

Có mấy lô đất để làm nhà ở giốc hàng Kèn muốn bán. Hỏi tại: 81, Rue Paul Bert. 3757

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói 0p.08

Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10

Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) học vào hộp hàn kín, mỗi hộp đại mươi điếu. 0. 20

0007

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Con nước lên xuống. — Ngày thứ sáu 8 février 1924:

Nước lên 29 phân vào hồi 6h32

Nước xuống 11 phân vào hồi 7h17

Ngày thứ bảy 9 février 1924:

Nước lên 27 phân vào hồi 7h5

Nước xuống 12 phân vào hồi 8h.

Ngày chủ-nhật 10 février 1924:

Nước lên 25 phân vào hồi 7h8

Nước xuống 15 phân vào hồi 8h2.

Tết năm nay. — Tết năm nay đã tưởng kém vui, vì sáng ngày mồng một mưa rào một trận, khiến những người sắn quần áo đẹp sắp xuất-hành du xuân phải bỏ cả ngồi nhà, nghĩ đâu lại tạnh, nên cái quang-cảnh náo-nhiệt rộn đường cũng chẳng kém gì mọi năm. Đến đêm mồng một rạng ngày mồng hai trời lại đổ mưa to hơn nữa, mãi gần sáng mới tạnh; rồi qua ngày mồng hai, mồng ba thì han ngày nắng tràn, bạn đêm bức hoài, khí tiết không ra về xuân-nhật chút nào cả.

Uống rượu tết. — Ngày mồng một tết có hai bác chén tạc chén thù thế nào đến nỗi quên cả năm mới, rượu vào nhời ra, om xóm hàng phố, nên lính cảnh-sát phải điệu hai bác vào xông bóp mất một đêm cho tỉnh rượu.

Cờ bạc đường. — Ngày hôm qua lính cảnh-sát đi tuần đến phố kia thấy đám đông người ở đó đang đánh cờ bạc ra, bèn bắt 6 $ 47 và con súc-sắc với cái bát cái đĩa. Người lính cảnh-sát bèn nhặt tất cả đem về nộp sở Cẩm.

Nạn ô-tô. — Một người ở đường Chavassieux lại sở Cẩm trình rằng ngày mồng 4 février trước ở Quảng-yên về đi bằng xe ô-tô, đến cột kilomètres 4 gần Núi-đèo thì đụng phải cái xe bò người đun. Một người đun xe bò xây xát cả mày mặt, nhưng không đến nỗi trong thương lắm; còn xe ô-tô bị vênh một cái chận bùn và vỡ cái trục bánh.

Chó dại. — Ng-thị Tuất bị chó cắn phải ngày 20 decembre 1923 thì sở Thú-y đã xét ra có nọc độc nên đã cho giấy đưa thị lên Hanoi chữa thuốc, nhưng bệnh chưa khỏi hẳn thị đã dời về. Đến nay bệnh lại phát, đã ba ngày thị Tuất thành ở đến ngày xem ra ngày lắm người nhà mới lại chịu đưa vào nhà thương điều-trị.

Chúc tết. — Một hội Ái-hữu kia họp hội-viên tại nhà hội-quán để tiện việc chúc mừng nhau năm mới và đang buộc tiêm mối tình tương-thân tương-ái hàng năm vẫn bó khoảng. Cái ý-kiến đó rất hay phải nên dùng ngày giờ hội-viên tề-tựu hầu đủ mặt, đợi nghe xong bài *dit-cua* chúc tết và kể tình hình sự phát-đạt của hội trong năm vừa qua, do một ông ở ban trị-sự đọc, rồi nào vỗ tay, nào pháo nổ, nào loong-koong chạm cốc thật là vui-vẻ sầm-uất. Họp quả chừng hai giờ mới giải tán, thì ôi! tình thân nghĩa thiết lúc nãy đã tiêu tán đi đâu nào sớm thế, mà chỉ còn nghe thấy những lời chê bai chế diễu lẫn nhau thôi! Nào những: « đọc *dit-cua* lại nhại lại nhái như....., nào đốt pháo chẳng sợ thẹn với người ngoài, nào hội chỉ phát đạt ở mồm mấy ông trị sự chứ bỏ bê hội-viên nào đã biết đến, mỗi lần họp hội-đồng thì tiền phở, tiền hát có-đầu cũng vào công-quĩ cả » Lại rằng: « hội-trưởng thì ù-dù, còn mong gì bênh được lợi quyền cho ai; phó hội-trưởng thì lâu lình không xơ múi gì nên lần lượt xin từ chức, còn những chức khác đại khái cũng như thế.

Ô-hô! Hi-hi! tôi nghe thấy những lời ái-hữu của các hội-viên một hội ái-hữu thổ lộ ra mà buồn cười thay. mà ngao ngán thay cho cái tinh ái-hữu của người mình đến như thế được chẳng cũng đáng lo cho sự kết đoàn-thể ở xã hội ta ngày nay lắm ru!

Hi-Hi lai cảo

Cuộc đua ngựa. — Cuộc đua ngựa lần thứ 6 ở Haiphong ngày 3 février 1924 kết quả như sau này:

Giải Nhà-quê chạy 1.200 m.

Tên ngựa	Tên chuồng ngựa	
Số 10	F. Picard	nhất
— 15	A	nhì
— 12	X	ba

Giải Huguenot chạy 2.200 m.

Pyrrhus	Cửa cấm	nhất
Défi	Blanche	nhì
Tortue	Q.L.Thanh	ba
Sans-souci	Ng-h.-Hợi	tư

Giải Ramalapa chạy 2.400 m.

Sept-Pagodes	D. K. L.	nhất
Papillon	F. Picard	nhì
Coco	Cửa cấm	ba

Giải Armagnac chạy 2.000 m.

Rigadin	Ng-h.-Hợi	nhất
Phidias	Cửa cấm	nhì
Mon vendeur	L.B.Tiến	ba

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

HỘI ĐỊA-TRẠCH Ở HAIPHONG

(Société Civile Immobilière de Haïphong)

CÁO-BẠCH

Vì bản hội chủ-nhiệm là M. Théard, cùng người cổ-đông là M. Đỗ-hữu-Đức, tức Cai Ba, hai bên có điều không tương đắc với nhau, thì theo như ý M. Théard, ông Đốc-tờ Forest đã thế cho M. Đỗ-hữu-Đức, và đã hoàn lại cho M. Đỗ-hữu-Đức 21.400 p. Số tiền ấy đã để ở nhà Đông-pháp ngân hàng ngày 1er Février. Kể từ ngày ấy M. Đỗ-hữu-Đức tức Cai Ba không có dự chức gì trong bản hội nữa.

Chủ-nhiệm.

R. Tezano.

Scanned thanks to the Vietnam Archive (07-14) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
GEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Một cái kim
cả chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Ber., — HANOI
2809

Savon Cadum

Savon tinh anh, như
SAVON CADUM
thì lấy làm hữu ích cho vệ-sinh da nước!
Vì lại savon này tiện lắm, gì người ta dùng nó tới cùng không bỏ chúc bạc, mà lại lâu giờ bằng hai cục savon thường
Giá mỗi cục Savon Cadum là Hai quan tiêng Langsa
2 f. 00

Cần dùng nhiều CAI ĐAU THỰC GIỚI để đi làm trong miền Thanh hoá.
Hỏi tại nhà-giáo, từ 3 giờ đến 6 giờ chiều.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Thuốc trị sán
Tết mong bán tết. Chắc sẵn 8 jeuvier)
TOÀN-GIA THƯỜNG THIÊN LỘC
Bậc minh đã nhuần ân lớn
Nào hay ai gặp gỡ lúc dương suy
Đàn ông tử trẻ nên người
Một nhà hưởng lộc muôn đời thêm thanh.
Ngày mùng mười tháng tư (Chưa hạ quyết được)
SỐ CÔ NHUỲ
Thuốc trị tiên
Tết mong nhân lễ (Chắc sẵn 9 jeuvier)
SONG SINH QUI-TỬ
Cái lương tích được tự nhiên.
Giới cho đời có ngọc thần chương trị.
Bấy mươi muôn bảy càng kỳ.
Trai gia nó ngợi thế thì là thường.
Bán tại hiệu
泰金號正
茶名子獅
防海內河

Bản-hiệu đã lâu năm chuyên môn bán các thứ chè tầu Ô-long, Liên-tâm, Thúy-tiên, tại Haiphong hiệu là KIM-THÁI, số nhà 140, ở phố Khách, và có gửi bán ở các hiệu trong Nam-kỳ, Trung-kỳ, Bắc-kỳ, và hiệu tại Hanoi, phố hàng Ngang, số nhà 3 cũng có một cái đem mới mới. Vậy xin kính mời các quý khách đến mua hoặc ở xa viết thơ đến bản hiệu mua cũng được.

Xin nhắn cho kỹ các hiệu chè : KIM-THÁI hiệu sư-tử ; CÔNG-THÁI hiệu kỳ-lân và LẮM-MÀU, tam-bỷ, ngũ-phúc, tam-nguyên.

Các thứ chè của bản-hiệu thứ nào cũng có thưởng cả.

KIM-THÁI
Haiphong, phố Khách, số 140
Hanoi, phố hàng Ngang, số 3
2161

Cũng tết rồi. — M. Dubern làm việc ở ngoài Cẩm-phả về chơi, trọ ở Hotel de l'Europe, lại trình sở Cẩm rồng hôm qua trưa ngày thứ ba trước tên bồi buồng lấy trộm mất cái đồng-hồ vàng có cả dây bằng vàng nữa và cái ví đa dựng 170 đồng. Cẩn cước tên bồi bất-lương đó cũng không ai rõ cả mới là cười!

Mất trộm xe đạp. — Trần Lộc ở số 17 D phố Commerce để cái xe đạp hiệu « Lenax » ở trước cửa mà bị mất. Hiện nay sở Cẩm vẫn cho đi đò hắt.

QUỐC OAI (SƠN-TÂY)

Cướp ban ngày. — Vào hồi mười hai giờ 30 tết, ta vừa rồi, nhà M. Trần-Bằng ở làng G. B cát có cho một đứa 5 trai độ 13 tuổi mang một con trâu ra ngoài đồng chăn. Chỗ đó trâu ra ngoài đồng chăn. Chỗ đó lồng-xáng, nó chăn có một mình, bỗng thấy có hồi tên lưng-đỏ chạy đến, bèn lấy nọ, ha đưa cướp lấy trâu mang đi, còn hai đứa thì cầm dao đâm chém thẳng bé ấy; thằng bé chết ngất đi, chúng tưởng nó chết rồi, quăng vào bụi rậm rồi cùng nhau lẩn đường lẩn thoát. Chúng lấy dây trâu tự do đất đi giữa đường cái không ai lẻ gì cả. Khi đi được quãng dài, bắt nẻ gặp tên người nhà M. Tuấn-Bằng nhận được trâu, hỏi thì chúng nói là M. Tuấn-Bằng đổi cho, rồi chúng lại cứ tự do mang đi. Tên người nhà có ý nghi, vội về hỏi chủ, thì mới biết là chúng lấy mất trâu rồi. Hoảng hốt cùng nhau đổ ra đồng tìm, gọi thằng ở đâu cũng không thấy, tìm đến chỗ nó chăn thì thấy máu me đầm đìa ở trên bãi cỏ vào đến trong bụi chạy vào xem thì thấy nó nằm xống xuýt ra đấy. Cũng may chúng đâm nó không trúng chỗ phạm nên nó không chết, chỉ bị thương nặng mà thôi, mang ra cứu chữa một hồi lâu thì nó tỉnh, hỏi thì nó có nói dích danh được mấy tên bọng thủ kia là những tên thường vẫn ra vào buôn bán với chủ nó. Lập tức đi trình quan, quan đã lợi khám và cho bắt được hai tên ; ung thủ ra hỏi, còn trâu thì chúng đã thịt mất rồi, không tìm thấy đâu nữa.

Gớm thật, *vừa* lúc ban ngày ban mặt mà chúng dám cả gan giết người và cướp trâu như thế mong rằng quan trên sẽ trừng trị một cách nghiêm nghị cho được trừ những quân hung-thủ ấy đi.

VIỆT-TRÌ

Năm mới đã gặp tai nạn. — Ngày mồng một, sáng sớm mưa nhỏ một lúc rồi nắng, đến chiều lại mưa to độ nửa giờ. — Ngày mồng hai, 1 giờ sáng có cơn mưa gió thổi, trước còn nhỏ, rồi sau hóa bão to tầm với mưa đá, rơi xuống những hòn to hơn nắm tay. Những người ở nhà gác phải núp cả xuống nhà dưới nhà là thì phải chui xuống gầm giường mà ẩn vì nhiều nhà bị tốc cả mái. Trong lúc mưa gió dữ ấy thì người ở nhà trong với người ở nơa ngoài gọi nhau không nghe tiếng gì cả. Cây cối ngoài thành-phố đổ gẫy chất đống, phu lục-lộ phải dọn dẹp lấy lối đi ngay ban đêm. Ở thành-phố thì người không việc gì, chưa rõ ở vùng nhà quê có ai việc gì không. Vì nhà nhà cửa thì phải mới cái nhà gạch đỗ, có 14 người vừa giã trẻ chạy vào nhà bếp lợp là ẩn được, mái nhà lợp ngói tây thì vỡ tt, lợp ngói ta thì vỡ tan tành hết cả, tường bị nứt ra, đá ném thủng nát bết, các cửa kính của sổ đều hư hỏng: nhà là đổ có ngót một chục, còn thì là có hoặc nhiều phủ là bị ở trên thì bay hết; đường giây thép đi qua trong thành-phố đứt tất cả; các thứ chim đâu trên những bui cây bị mưa-đá ném chết có ngót hai sọt; đồ hàng hóa các nhà hàng đều ướt cả, hư hỏng nhiều, cái đồng-hồ to của nhà ga Việt-trì bị vỡ tan tành.

Thiệt tai nhất là ở làng Gốm, đồ có đến non trăm nóc nhà là.

Người ta nói rằng từ xưa đến nay, ở Việt-trì mới có bão và mưa đá dữ như thế, là một.

Lạ một điều rằng những hòn đá mưa không tan ngay, những người ở Hà-nội qua chơi tết ở Việt-trì ngày hôm mồng hai, trở ra về chuyến xe-lửa tối còn đem theo những gói hạt mưa đá đóng lại từng miếng to, và lại có cái thú riêng uống rượu *champagne* với nước mưa đá nữa.

BẠCH-HẠC (Vĩnh-yên)

Cái hai mưa đá và bão ở đây cũng như ở Việt-trì. — Có một cảnh cây đa ở sau nhà Thương-chính dành vào mái nhà thì mái bị đổ xuống may không hại đến người, và một cây đa to nữa ở ngoài cổng cũng đổ xuống đường, các xe cộ không qua lại được. Một cái thuyền to chở rượu bị đưa lên bãi cát phải đem tàu đến kéo ra chưa được, các nhà bè hư hỏng cả.

PHÚ-THỌ

Mưa bão. — Sáng mồng một có sấm chớp và mưa một ít, đến trưa nắng to, nhưng đến chiều lại mưa cho đến đêm. Ở tỉnh thì thế, nhưng đêm mồng một từ Phú-đức sắp xuống Việt-trì thì mưa bão rất là dữ dội, các nhà lá đổ nhiều, cây cối gẫy không biết bao nhiêu, giây thép cũng bị đứt, nhà ngói bị tốc mái cũng lắm.

Tại hại nữa là phải trận mưa đá thủng cả mái ngói và mùa màng hại cũng khá nhiều.

Xưa nay ở vùng này chưa từng thấy trận bão và mưa đá dữ-dội như thế bao giờ.

Hội chém trâu. — Sáng mồng 2 ở chỉ-chủ, ngay trước huyện, thanh-ba có mở hội chém trâu. Một con trâu trói chặt bốn chân lại, để ở cửa đình, rồi kéo ra ngoài sân, dân làng mỗi người lần lượt lấy dao chém một nhát vào đầu con trâu cho đến khi nó gần chết thì chọc tiết cho chảy ngay xuống một cái hố. Rồi trâu ấy làm thịt tế thần.

Cái tục ấy ta cho là dã-man, nhưng xét ra thì không khỏi trái đạo làm người đối với súc-vật lắm. Con mắt người ngoài chẳng những lấy thế làm lạ mà lại cho là ác độ cũng.

Vậy người minh nghĩ thế nào?

B. lai cảo

PHỦ-LẠNG-THƯƠNG

Phát hỏa tại chợ Vôi. — Hồi 11 giờ sáng hôm 27 An-nam phiên chợ tết đang lúc kẻ mua người bán đông nghịn nghịt, bỗng đâu ở dãy quán hàng xén có ngọn lửa bốc lên, cho hoa nhảo nhác thành ra vỡ chợ; may lúc bấy giờ gió bắc nên cháy có hai dãy, giá thử gió nam thì cháy hết chợ, mong rằng quan sở tại xét cho ra được phát hỏa vì cớ gì.

Đâm đò chết mất bốn mạng. — Sáng hôm 29 janvier 1921 ở bến Đoàn sông Thương có bốn người bị chết đuối vì đâm đò ngang. Số là những người ở bên kia sông đi chợ ngày tết tranh nhau đi trước đi sau, người nhiều đò bé, đò vừa ra khỏi bờ thì bị chìm ngay, người thì bơi vào được, kẻ thì có người khác cứu được, duy có hai mẹ hai con, mẹ nọ u lấy con, con nọ lấy mẹ, cuống quít không lên được, mãi sau với được xác lên thì đã chết rồi. Quan sở tại đến tận nơi khám xét xem lời lại ai.

NAM-ĐỊNH

Người lừa bắt được kẻ cướp. — Vào hồi hơn 7 giờ tối, hôm 30 tết vừa rồi tại một nhà kia ở phố Vải-màn có một tên hung-đồ lẻn vào. Lúc đó nhà vắng, chỉ có một người chủ nhà lòa khoác chăn ngồi trên giường và một người ở trai đứng canh đấy. Thấy tên kia sồng sộc vào, người ở lên tiếng hỏi thì nó giơ dao chực đâm. May người ở ấy có sức khỏe liền xông vào nắm chặt lấy hai tay nó, nên không bị nó đâm, hai bên vật lộn hồi lâu thì tên hung-đồ ngã, người ở bèn đè rẫn lên mình nó. Đương lúc ấy người chủ đương ngồi trên ghế, cứ nghe chỗ có tiếng huỳnh huỵch, chạy đến đương ngay cái chăn mà ôp chặt lấy cả hai bên rồi nằm lên trên mà kêu. Hấy giờ có con bé ở trong bếp nghe tiếng chạy ra la cứu. Mọi người và lính nghe tiếng chạy đến, lôi người chủ nhà dậy, còn người ở kia cứ nhất định nằm chặt lấy tên hung-đồ, chờ cho trói chặt được chân tay nó rồi mới chịu buông ra. Sau lúc đó đã điệu tên hung-thủ về quan trên tra hỏi. Nghe đâu nó có xưng xuất cho mấy người, quan trên hiện còn đương xét.

Ghê thay, tên hung-đồ kia thực là một đứa táo gan, mà người ở kia cũng khá gọi là một tay can-đảm.

LỤC-NAM

Phát hỏa. — Hồi 11 giờ trưa hôm mồng một tết, ở bên kia sông (Lục-nam) cũng thuộc về huyện Lục-ngạn, tự nhiên lửa bốc lên, cháy ở nhà một người thợ may, lúc ấy gió nam to quá, cho nên lửa bốc lên không sao chữa được, thành ra cháy lan khắp cả đến ngoài 20 nóc nhà tranh. Nghe đâu cũng vì đốt pháo không cẩn thận, mà xác pháo bắn lên mái nhà từ bao giờ cũng không biết, có trong nửa giờ đồng hồ mà hơn 20 cái nhà thành ra đống tro tàn. Nào có thể mà thôi đâu, đến hồi 5 giờ chiều trời lại đổ một cơn mưa xuống như nước chảy, thế là nhà thì cháy mà trời lại mưa, thì còn biết trú trọ vào đâu cho khỏi cơn nước lửa. Tình cảnh những nhà bị hỏa tai thật đáng nên thương xót.

Sune lai cảo.

HỎI BÁO NAM PHONG

Xem NAM-PHONG số 77 vừa rồi thì biết ông Tùng-Vân tài nghề thảo chương-trình theo lối hài-văn. Thiếm chức muốn nhờ ông thảo giúp cái chương-trình cuộc thi rượu. Cô-nhân (đố biết là ông bà nào) có câu rằng :

« 愛 姿 他 恭 人 如 琴
« 虛 戲 文 之 我 亦 非 »

« Thế-giới mùa-mênh người dở ngủ,
« Văn chương pha-riều tớ ra hề. »

Ông Tùng-Vân nghĩ sao? chỉ xin ông như câu rằng ai chiếm được giải quan quan, kinh biếu một trăm cuốn **Tái-sinh-duyên** *(sự-tích Mạnh-lệ-Quân), mỗi cuốn giá 0 $ 90.*

Hi-đình, Nguyễn-văn-Tôi

BÁN TIỀN NGAY

Một cái xe comionnette hiệu « Citroën » 10 mã-lực, dùng mới có tám tháng, xe còn tốt lắm. Nay muốn bán, giá là 1.450 $ 00.
Hỏi tại M. Gougenheim, à Đáp-cầu.
3755

XIN XEM CHO KỸ

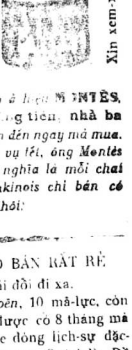
Thần phước các quí khách xem báo thấy có tăng cái bài « Thuốc-hiện, đến khi tế mua xin mua cái « Thuốc-khác, sau nhớ mà làm ra khỏng, thế được, lại mất lòng khách bán-hàng. Vậy nói cả trước, lời tranh cực quí-khách tả cho ta xin cực vậy đã có dụng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhắn rõ.

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đóng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi. »

Nay kính,
Ed. MONTÈS,
54, Rue Paul Bert, Hanoi.

Tết Nguyên-đán

Nay mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ anh em sắp đến ngày được xum họp đoàn-viên. Ta sẽ được thấy những người là mến yêu vì công việc làm ăn mà xa nhà xa cửa. Người già, người trẻ, vui vẻ về cái buổi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi nên mua quà gì bây giờ. Con cái thường tìm của cha mẹ bánh mà tặng người. Nhưng các cụ già nuôi trẻ tác kia thì các cụ thích gì? Ta nên làm quà các cụ những thứ các cụ thích mà lại có ích cho các cụ. Ấy người làm con ai cũng phải tự hỏi của ấy. Nên biếu các cụ những vị làm cho các cụ thêm ngon miệng, thêm vui vẻ, một thứ bổ bổ các sức vóc, một thứ uống vào ngon miệng, một thứ rượu êm dịu, bổ mà làm cho ngon cơm. Ta tưởng tìm được thứ quà như thế lẻ hơn cả Rượu Tonique Tonkinois là một thứ rượu tài bổ, được Đại-nam Hoàng đế đã ban khen, thực là một thứ rượu nên dùng lắm.

Theo hình tự nhiên in ra đây, chư không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lắc lạo trò-cười cho trẻ con và người có trí khôn thì không gì có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Rượu ấy bán ở hiệu **TONKINOIS, 54 phố Tràng tiền, nhà ba chuông.** *Nên đến ngay mà mua. Thường đến vụ tết, ông Montès bán nói giá, nghĩa là một chai Tonique Tonkinois chỉ bán có* **2 $ 00** *mà thôi.*

XE Ô-TÔ BÁN RẤT RẺ

Vì chủ phải đổi đi xa.

Hiệu *Citroën*, 10 mã-lực, còn mới, dùng được có 8 tháng mà thôi, hạng xe đóng lịch-sự đặc-biệt (Série Luxe Spécial). Đồ thảo chữa có nhiều.

Ai muốn mua đến hỏi tại Phố Jonhaux số 6.

Số 52

BÌNH SƠN LÃNH YẾN

(Chuyện một cô nữ-thần đông mới lên 10 tuổi, mà đã có tài văn-thơ nhà ngọc phun châu, khắp các quan trong tòa Hiến-lâm, đều phải bái phục. Thiên-tử phong cho là « Hoàng-văn tài-nữ » lập lầu kén chồng, lại ban cho một cái roi kim-như-ý, hễ công-tử nào đem hồn-hào xắc-lào thì được phép đả-tử. Sau vì một sự ken chồng ấy mà sinh ra nhiều chuyện rất lý-kỳ.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

...Các quan Hàn-lâm, không ai dám ứng-chiếu. Thánh-thượng không bằng lòng *Sơn* tướng-công mới dâng hài thơ của *Sơn* tiểu-thư, thánh-thượng xem thấy, rất lấy làm mừng-rỡ mà triều vào bệ-kiến. Lại dương-diện thử tài, nàng phụng chỉ làm ba bài chúc « *Thiên-tử hữu đạo* », cầm bút viết ngay. Thánh-thượng ngợi khen, ban cho một cái ngọc-xích để đo tài trong thiên-hạ, lại ngự phê bốn chữ « *Hoàng-văn tài-nữ* » và ban thưởng vàng lụa rất nhiều. *Sơn* tướng-công lập một tòa *Ngọc-xích-lâu*, đem bốn chữ ngự-phê khắc vào biển hoành treo ở trên lầu, để làm chỗ cho nàng xem sách viết văn hàng ngày ở đấy. Người trong kinh thành đến xin thơ xin văn, ngày nào ngoài cửa cũng đông.

Yến-bạch-hạm nói :

— *Tổng* đại-huynh đã được giáp mặt nàng lần nào chưa? có quả là chân tài không?

Tổng-tin nói :

— Sao lại chưa được giáp mặt! sao lại không phải chân-tài! cũng đã có người nghi nàng là giả-mạo, đáng sở tham-hặc. Thiên-tử sắc cho quan Thượng-thư thiếu-khanh là *Chu-công-mông*, Hàn-lâm-thừ-cát-sĩ là *Ha-chi-trung*, Lễ-bộ-chủ-sự là *Bốc-kỳ-thông*, Hành-nhân là *Mục-lễ*, Trung-thư là *Nhan-qui*. Cả thảy 5 vị triều-thần đến để thử tài với nàng. Việc ấy ai cũng có lòng lo thay cho nàng, vì nàng là một đứa con gái nhỏ tuổi thì cái tài văn-thơ, khi nào lại địch nổi với 5 vị triều-thần. Ai ngờ nàng là một bậc nữ-thần-đồng, mỗi khi tiếp được đầu đề là nàng cầm bút viết ngay, không hề phải nghĩ-ngợi. Còn 5 vị khoa-giáp triều thần kia đều ngẩn mặt nhìn nhau, không ai dám hạ bút viết một câu nào.

Yến-bạch-hạm và *Bình-như-hành* được nghe câu chuyện có thú-vị, đều mừng tay hoa chân, mừng-rỡ mà rằng :

— Chúng tôi cũng không dám tin là trong thiên-hạ lại có được những bậc tài-nữ như thế! Hãy xin hỏi khi thử tài nàng thì làm cả thảy mấy bài thơ?

Tổng-tin nói :

— Những thơ thì nói làm chi! Nàng làm một bài phú « *Ngũ-sắc-vân* » dài độ sáu, bảy trăm câu, mà hạ bút viết ngay, không cần phải bản thảo. Lời lẽ rất có ý-vị, khiến người xem ai cũng phải kinh-phục là một bậc kỳ-tài.

Bình-như-hành nói :

— Bài phú « *Ngũ-sắc-vân* » *Tổng* đại-huynh có nhớ được không?

Tổng-tin nói :

— Dài lắm! nhớ thế nào được, chỉ nhớ có mấy câu xuất-sắc mà thôi.

Tổng-tin lại đọc mấy câu cho nghe và hỏi rằng :

— Phỏng có hay không?

Yến-bạch-hạm than-thở mà rằng :

— Nếu không gặp đại-huynh thì có lẽ anh em chúng tôi cũng không ngờ là trong trời đất lại có được những bậc khuê-các ấy!

Bình-như-hành nói :

Chúng ta là bọn nam-nhi, hơi có chút tài mọn, cũng vội khoe rằng tài-tử. Nay xem thấy như thế, há chẳng mặt dày lắm ru!

Tổng-tin nói :

— Thiên-tử cũng có ý ấy, vậy nên ngài đã truyền phán rằng : « Trong bọn nữ-lưu, còn có bậc cao-tài ấy, huống-chi khắp trong thiên-hạ, trong bọn nam-nhi, há lại không có một ai. Vì thế ngài đã điện-du các quan đốc-học phải gia ý đò xét. Nghe đâu quan *Vương* đốc-học định tiến-cử hai đại-huynh, chính vì việc *Sơn* tiểu-thư mà sinh ra vậy.

Yen-bạch-hạm nói :

—*Sơn* tiểu-thư đã đính hôn với ai chưa?

Tổng-tin nói :

Khi tiểu-đệ từ giã chốn Kinh-thành, một là vì tuổi nàng còn nhỏ; hai là vì *Sơn* tướng-công khó tính; ba là thiên-tử đã biết tiếng nàng thì những người xứng-đáng không ai dám đến hỏi. Vì thế mà chưa từng đính hôn với ai.

Trương-di nói :

— Cứ xem như thế thì nếu không phải con nhà các bậc công-hầu đại-nhân, quyết rằng không ai dám bạo-mạo đến.

Yến-bạch-hạm nói :

— *Sơn* tiểu-thư đã là tài-nữ thì dẫu con nhà các bậc công-hầu đại-nhân mà không có tài, cũng chưa để đã xiêu được lòng nàng vậy.

Mọi người chuyện trò cười nói, uống một bữa rượu thật say, rồi mới giải tán. *Tổng-tin* và *Trương-di* vẫn tưởng là mình đắc-sách, không ngờ phải một bữa ê-chề. *Yến bạch-hạm* cùng *Bình-như-hành* từ khi nghe chuyện *Sơn* tiểu-thư, hai người đều như dại như ngây, suốt ngày chỉ ngẫn-ngơ nghĩ-ngợi.

Yến-bạch-hạm bỗng nói :

— Việc *Sơn* tiểu-thư, tiểu-đệ không khỏi có chút nghi-ngờ.

Bình-như-hành nói :

— Sao đại-huynh lại nghi-ngờ?

Yến-bạch-hạm nói :

Tiểu-đệ ngờ câu nói của *Tổng-tin* vị-tất đã đích-thực! Khi nào một đứa con gái nhỏ tuổi lại có được cao-tài như thế!

Bình-như-hành nói :

— Cứ như tiểu-đệ xem ra thì việc *Sơn* tiểu-thư này quyết không sai-lầm một chút nào!

Yến-bạch-hạm hỏi :

—Đại-huynh thấy thế nào mà bảo rằng không sai-lầm!

Bình-như-hành nói :

— Hôm trước tiểu-đệ đang nói đỡ câu chuyện với đại-huynh : số là khi tiểu-đệ vào trong miếu thờ ông *Mẫn-tử-khiên* tại huyện *Văn-thượng*, có gặp một người con gái, chỉ độ 12 tuổi mà bài thơ đề miếu thật đã nêm châu gieo vàng. Chính mắt tiểu-đệ được trông thấy, không còn phải nghi-ngờ gì, xem thế thì việc *Sơn* tiểu-thư này quyết rằng không sai lầm vậy.

Yến-bạch-hạm nói :

— Đại-huynh có biết họ tên người con gái ấy không?

Bình-như-hành nói :

— Nàng có ký tên là *Lãnh-giang-tuyết*, mới 12 tuổi người ở *Dương-châu*. Trông dáng-điệu nàng, hình như con nhà quan-phiệt, nhưng xét trong số quan-lại ở chốn kinh-thành ngày nay thì không có một ông quan nào họ *Lãnh* người ở *Dương-châu* cả, không hiểu là cớ làm sao!

Yến-bạch-hạm nói :

— Cứ lời đại-huynh và *Tổng-tin* nói thì thiên-hạ ngày nay hiện có hai người tài-nữ vậy. Còn hai anh em ta đây, cũng có thể gọi là tài-tử đời nay, thế thì trai muốn có vợ, gái muốn có chồng, dẫu nhà công-khanh mặc lòng, tất cũng mong được đôi bên tài-học vẹn mười, để cùng nhau đẹp duyên cầm-sắt. Nếu trời xanh giun-giũi, khiến cho *Sơn* tiểu-thư và *Lãnh* tiểu-thư lại đẹp duyên với hai anh em ta thì há không phải là « Thiên-thu giai thoại » hay sao! nhưng tiếc thay chim trời cá nước, bèo hợp mây tan, dẫu rằng duyên nợ ba-sinh, cũng khó lòng mà được một nhà sum họp vậy.

Bản mẫu

Chúc mừng năm mới

Minh-Duong

HIỆU BÁN THUỐC LÁ

Số 83, giữa phố Hàng-Gai — HANOI

Kính mắt tròn, Gọng màu vàng,
Vành đồi-mồi, Giá bán hạ,
Đồng bảy thôi (1$70)
Ở tỉnh xa, thêm ba hào
vào tiền cước :
0$30

Dùng đeo tết, trông rất đẹp !!

Hạng hộp kính (Alluminium) Lu-mi-nôm, Giá sáu hào, Xin mua mau, kẻo hết dịp.
Bán tại hiệu :
LY-SENG-BAO
42, Phố hàng Bồ, Hanoi 2042

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

ĐAU RĂNG LỢ VÀ MỤN

Những chứng đã kể trên kia sinh ra có độ là bởi vì sâu máu. Phải bệnh thì ngứa ngáy rất là khó chịu. Muốn chóng khỏi nên dùng thuốc :

Dépuratif Richelet

mà các lương-y cả toàn-cầu điều cho là công-hiệu nhất. Dùng nó thì bệnh dù mới hay lâu cũng điều khỏi cả ; chẳng những chữa được các chứng ấy mà thôi lại trừ cả các chứng đau xương, nhức đầu.

LỢ chỉ 21 ngày khỏi — BẮC-LÀO thì 1 tháng

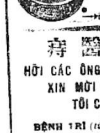
Thuốc này có bán ở các hàng lục-hợp to

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT mà XỔ thì chẳng cần chi phải CỮ ĂN và an dưỡng trong phòng.

Thuốc hương này dễ uống lắm và dù mạn xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147 Faung, St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

HỠI CÁC ÔNG MẮC PHẢI BỆNH TRĨ !
XIN MỜI CÁC ÔNG QUÁ BỘ, TÔI CHỮA BỆNH NÀY

BỆNH TRĨ (tức là bệnh lòi tí) thực nhiều người mắc phải, chẳng những là đau đớn, như con đến khi đại-tiện xong rồi thì lưu-huyết đầm đìa, thật là bất tiện cho người ta lắm, hễ không chữa ngay cho khỏi, để lâu thì càng ngày càng thêm nặng về sau khó chữa.

Khi mua chữa bệnh này dễ đứng dao cắt cho nên người có bệnh lấy làm đau đớn, vậy nên tôi dụng tâm nghiên-cứu một cách mới chuyên-trị chữa bệnh này không đau, không sót, chỉ trong mấy hôm thời những nốt mọc lở lói rụng rồi, mà trong khi đang chữa có thể làm lụng như thường không mất thì giờ. Vậy ngài nào mắc phải bệnh này xin mời đến.

M. TCHUONG-QUAY-LAM
26, Phố HÀNG ĐƯỜNG. — HANOI

Sáng tiếp khách từ 8 giờ rưỡi cho đến 2 giờ chiều, đi chữa từ 2 giờ rưỡi đến 5 giờ.
Các tỉnh xa đến xin hỏi tiếp.
Thư từ xin trả lời ngay. 2098

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME
hoàn tán, hoặc viên
Tại tất cả các thuốc-tía Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.
Gửi bán tại tất cả các nhà bào-chế
Nhà chế thuốc LACROIX, 28-31, Rue Philippe de Girard — PARIS

Cung-chúc tân-niên

TONG-YUNE-TAI VING-KY
49, phố hàng Ngang, Hanoi

Bịnh đến ông

KHÔNG CON

hay là đờn-bà **KHÓ CHIỀU THAY** thì chữa bằng thuốc YSTALINE. Thuốc này tuổi nào uống cũng được.

Thuốc này là vị thuốc của các Lương-y trong các xứ để chữa bịnh không con. Ấy là một vị thuốc mới tiêm được, bào chế theo vân-học kiêm thời, mà nhứt là hiệu lắm. Có nhiều lời khen ngợi tánh thuốc ấy.

Tiệm chánh : LABORATOIRE YSTALINE, môn bài 35 ở đường Blanche tại thành PARIS.

Giá một chai (có lời khuyên-giải rõ ràng và hình vẽ cho dễ hiểu cách dùng của ông Lương-y Jean) là 20 quan tiền Langsa.

Tiệm bán lẻ ở Hanoi : Ed. CHASSAGNE, hàng thuốc.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu dầu nai)

Một vị đốc giả có viết thư tới chúng tôi và cải giá trị và cách dùng thuốc Dragées Rabuteau thế nào, vì ngài đã nhờ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu dầu nai) ấy mà khỏi được bệnh hao tổn tinh thần, mòn mỏi cơ khổ, mà đã chuyển thành ra bệnh đau dạ dầy và đau gan cốt.

Vậy xin kể ra sau này : Thuốc Dragées Rabuteau (hiệu dầu nai) này bào chế có chất sắt là một chất rất bổ và dưỡng khí huyết, lọc có khí đạm làm (tode) để lọc cho huyết được trong sạch mà làm cho tiêu tán những bọt bẩn ra ngoài hết. Người ta thường thấy phần nhiều người bị bệnh hư huyết, xanh xao và yếu đuối, đau mắt, đau chứng bụng, có những mụn mọc sần sần lên ở mặt. Đàn bà con gái thì nguyệt kỳ không đồng, thường hay sinh ra đau bụng.

Muốn cho khỏi hết các chứng bệnh ấy thì nên dùng độ vài lọ thuốc Dragées Rabuteau (hiệu dầu nai) là một thứ thuốc kinh-nghiệm để lâu, lại là một thứ thuốc có danh-tiếng hơn cả.

Ở các hãng bào chế lớn đều có bán cả

2056

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được !

Rượu bổ-đào : TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng quí-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc lại để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ rượu bổ-đào của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền** và rất quí để trị các chứng bệnh như : **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, còm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình,** lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ,** người ốm mới khỏe, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn ! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công hiệu. Nay nhân dịp tết Nguyên-đán sắp tới, bản-hiệu xin tạm **hạ giá thứ rượu TONIQUE TONKINOIS** này để biếu các quí khách tiện dùng trong ngày tết.

Giá bán **2$00** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ hoa-hồng.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

NAM-THÁI 南泰
6, Quai Clémenceau — HANOI
ở phố Bờ-sông, số nhà 26, HANOI

Bản-hiệu có bán gỗ lim cây, gỗ lim phiến, gỗ lim xẻ thành khối, các thứ gỗ lợp, gỗ gụ, gạch xây tường và có nhận cả đóng cáo thứ đồ-đạc và các thứ lối cửa.

Hàng tốt giá hạ.

NAM-THÁI
Kính-cáo

2023

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin cảo ngài mua báo khi có việc gì viết thư đến hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở lớp giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cắt giấy quấn ấy, để cho người làm sổ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên vẽn tắt, hoặc chữ quê, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

KIM-CƯƠNG XIÊM

Bản-hiệu mới về một lô KIM CƯƠNG MIỆM để làm mặt nhẫn và hoa-tai, thật sáng và nhanh lắm chẳng kém gì kim-cương lắm. Quí-khách nên đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội, vì thứ này cũng hiếm, không thường có, đem đi làm quà mấy đám cưới thì rất quí, thật là sang-trọng.

Kỳ tàu này mới sang

Laine complets et pardessus, imperméable cùng các thứ hàng tơ lụa Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng.

Xin hỏi : **Hiệu NAM-THỊNH**
Soieries — 6 Rue des Cantonnais — Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

RUE PAUL BERT, HANOI

Sổ sách tính xong

SẮP SỬA BÁN

SOLDE

Xin xem giấy khai hàng cùng chỗ bầy hàng

Nhân dịp Tết An-nam

Các quí-khánh lại mua thứ thuốc gì ở hiệu bào-chế ông **L. BLANC**, ở Phố Tràng-tiền, số nhà 31, mà đáng giá 2 đồng thì Bản-hiệu sẽ kính biếu một chai rượu bổ rất tốt, tên rượu là Œno Kola Coca, Rượu này chỉ biếu từ ngày 15 cho đến 30 tháng chạp ta thì thôi

---

SÀ-PHÒNG BA
DẦU THƠM XOA TÓC
NƯỚC HOA THƠM
SÁP MỠ

Pechod Frères & Cie Lyon

2058

MỚI SANG NHIỀU

Chạo xe — Nan hoa — Vòng bánh
Vải cả-cuống lợp mui — Cao-xu hơm và Cao-xu đặc, vân vân...

Hỏi giá tại Bản-hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS
7, Boulevard Bobillot, Hanoi

2096

NHÂN DỊP TẾT

Các quí-khách mua thuốc tại hiệu Bào-chế CHASSAGNE, từ hôm 21 tháng chạp An-nam đến hôm mùng 5 tháng giêng, mà mua từ 2$00 hàng trở lên, thì hiệu sẽ có tặng THƯỞNG một gói đỏ, may ai thì được những đồ quí đáng tiền, nhiều khi quá số tiền mua hàng, mà bình-thường cũng được những thứ hàng hữu-dụng, như là : Nước hoa, Phấn, Thuốc-lá, Gương, Nước Cologne, vân-vân.

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi (ngay cửa hiệu Gô-đa)

ĐƯỜNG SANG LÀO

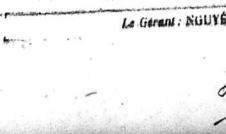
PHẠM-VĂN-PHI & Cie Ở VINH

GIÁ TIỀN
Hạng nhất tây ngồi : 30$00
Hạng nhì ta hay đi : 20$00
Trẻ con từ 3 đến 7 tuổi trả nửa tiền.

LỜI RẶN — Phải hỏi chỗ ngồi trước 24 giờ.
Có xe riêng để cho khách riêng từng chuyến một, ai muốn thuê nên đánh giấy thép trước 2 ngày.
Hễ đến ngày khởi hành mà không đi được nữa.

Có xe chở thơ và hành khách từ Vinh đến Thakhek qua Napé

Service provisoire

THỜI GIỜ XE CHẠY
Ở Vinh đi. — Thứ tư đúng 6 giờ sáng chạy lên Napé ngủ. Sáng hôm sau đúng 6 giờ sáng Napé chạy lên Thakhek rồi lập tức thấy lên Vientiane.
Ở Thakhek xuống. — Sáng chủ nhật chở thư thấy ở Vientiane lên Thakhek thì xe auto mới chạy về Napé ngủ. Sáng hôm sau ở Napé về Vinh. Khách khứ về có thể ra Hanoi đi chuyến tàu hôm 2 giờ chiều hoặc đi chuyến tàu đêm cũng được.

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Certifié l'insertion

Bộ sưu tập những Báo Chí Phổ Thông Việt Nam Thời Tiền Chiến Đặng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)